

for, at vi kunde bevare vore Hemmeligheder, hvis vi har nogle, saa skulde man kunne forbyde Udvandring her fra Landet f. Eks. af Mejerister, for blot at holde os til Mejeribruget. Men naar man ikke kan det — og det ærede Medlem Hr. Fraenkel vilde vel heller ikke gaa med til en saadan Foranstaltning som at forbyde Mejerister at udvandre her fra Landet —, har det andet slet ikke noget at betyde. Folk, som har været ude i Verden, siger jo, at i de fjerneste Dele af Kloden træffer man danske Mejerister ansatte ved de vedkommende Landes Mejerier. En Foranstaltning, der kunde hindre dette, vilde have noget at betyde, men her er der jo ikke noget at gøre. Vi maa trøste os med, at vi her hjemme kan tage Konkurrencen op under alle Forhold. Jeg anførte for Resten forleden Dag, da den samme Paastand blev fremsat fra Industriens Side fra det ærede Medlem Hr. Drachmann, at saa er det sært, at Industrien ikke er dygtigere til at konkurrere med den fremmede Industri, da den dog, som det ærede Medlem sagde, lukkede sine Fabrikker og passede paa sine Hemmeligheder.

Det ærede Medlem Hr. Fraenkel var indé paa en Vurdering af Spørgsmaalet Frihandel og Beskyttelse og mente, at det ikke var en Lykke for England, at det tog mod vore Varer og lod dem gaa toldfrit ind. Jeg mener netop, det er rigtigt og heldigt ogsaa fra Englands eget Standpunkt set som Industriland. Thi lagde de Told paa de vedkommende Produkter, vilde det jo bare sige, at saa blev det besværligere for den enkelte Industri at konkurrere, end det er i Forvejen. Jeg skal i øvrigt ikke i denne sene Aftentime komme dybere ind paa dette Spørgsmaal.

Baade den højtærede Statsminister og den højtærede Finansminister har i deres Taler berørt Landbrugserhvervet; jeg skønner egentlig ikke, at de følger saa godt Trit efter Ordene, som faldt, men maaske det gaar bedre, naar man lægger Vægt paa Toner i Udtalelserne. Det forekom mig, at der i den højtærede Statsministers Tone laa ligesom noget af en Haan overfor Landbruget. Ministeren talte om den „Larm“, som var foranstaltet om Landbrugets Vanskeligheder. Jeg vil gerne spørge, hvad det er for en Larm. Jeg mener ikke, der er lavet nogen Larm i saa Henseende fra nogen Side. Man faar det Indtryk dels ved at høre, dels ved at læse den højtærede Statsministers Udtalelser, at han ligesom godter sig ved den Mening, at nu er Landbruget ved at stryge Frihandelsfanen og fiske efter Toldbeskyttelse. — Ministeren forstaar maaske, at hvis

det var saa, var Spillet gaaende for Industribeskyttelse — og det alt imedens han siger, at han sysler med Tanken om at række ogsaa Landbruget en hjælpende Haand. Jeg vil heroverfor bemærke, at Landbrugets Hovedvanskeligheder bunder for Tiden i et misrøgtet Pengevæsen. Det er Valutaspørgsmaalet, der er den største Vanskelighed. Men her kan jo den højtærede Statsminister i en nær Fremtid komme til at række Landbruget en hjælpende Haand, saa her kan hans Tilbud komme til at staa sin Prøve. Toldbeskyttelse eller Eksportpræmier eller saadant noget kræver Landbruget ikke. Hvem skulde ogsaa betale disse Millioner, som skulde til? Det blev i Virkeligheden ikke andet end en Narresut for det Erhverv, der selv tilfører Landet de 83 pCt. af Landets samlede Indtægt.

Det, Landbruget har ønsket — og det ved jeg ikke, om den højtærede Statsminister kalder „Larm“ —, er en diplomatisk Støtte i Anledning af den tyske Toldlov. Maa jeg spørge, hvad vi ellers har et Udenrigsministerium og en Udenrigsminister til, hvis de ikke netop skulde tage Affære under saadanne Omstændigheder? Det var jo det, der var Hensigten med Omdannelsen af Udenrigsministeriet, hvorved det blev meget dyrere, end det var i Forvejen: at vi efter Krigen skulde have et Udenrigsministerium, der skulde bistaa Erhvervene med at finde nye Markeder og hjælpe med til at bevare dem, vi har, paa rimelige Vilkaar. Derfor synes jeg, det var ganske rimeligt, naar Landbrugsraadet allerede den 7. September henvendte sig til Ministeriet og bad dette tage Affære i dette Forhold, søge at afbøde eller faa mildnet de Toldsatser, som blev fastsat. Jeg fik næsten det Indtryk af den Maade, hvorpaa den højtærede Statsminister omtalte dette Forhold, at hans Udtalelse i nogen Maade var lagt an paa at komme til at vise det ærede Medlem Hr. Drachmann sin Sympati.

I øvrigt maa jeg sige, at den højtærede Udenrigsministers Svar angaaende Toldforhandlingerne med Tyskland efter mit Skøn var lidet oplysende og endvidere heller ikke opmuntrende. Det synes, som om Hensynet til den danske beskyttede Industri i nogen Maade lammer Regeringens Handlekraft paa dette Omraade. Naar Ministeren mente, at Tiden for disse Forhandlingers Førelse ikke var aktuel, maa jeg give Tilslutning til tidligere Udtalelser, som her er faldet, om, at vi finder netop, at Tiden er meget aktuel, saadan som det ligger.

Den højtærede Finansminister talte